

Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2024 – 2030

Päivitetty 7.8.2024

Tiedustelut

Tomi Purovaara
Kulttuurijohtaja

Julkaisija

Kotkan kaupunki,
Kulttuurin vastuualue
2024

Yhteystiedot

Kustaankatu 2, 48100 Kotka
Puh. 05 23 431
Kotka.fi

Tilaukset, jakelu

Palvelupiste Ruori

Valokuvat

Jari Pitkäkangas
Carl Svanfält
Niclas Valpola
Kannen teos Helen Bur

Kuviot ja taitto

Kotkan kaupungin
kaupunkikehitys-
ja viestintäyksikkö

Sisällysluettelo

1. Lukijalle	3
2. Visio – näkymme tulevaisuuteen	4
3. Taide ja kulttuuri meissä ja ympärillämme	5
4. Kulttuurin työnjakoa – kaupunki edistäjänä ja mahdollistajana	7
5. Kulttuuri kaupunkistrategiassa – ja toimenpiteissä	10
5.1 Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan	10
5.2 Edistämme lasten ja nuorten harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin osallistumista	17
5.3 Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä	20
5.4. Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä	22
6. Lait ohjaavat Kotkan kaupungin kulttuuritoimintaa	32
7. Miten kulttuuriohjelmaa tehtiin?	33

1. Lukijalle

Kotka on sekä perinteikäs että uusiutuva kulttuurikaupunki. Kotkalle ominaista on niin korkeatasoisten taidelaitosten ja yksittäisten ammattitaiteilijoiden toiminta kuin myös hyvin laajana ja monipuolisena levittäytyvä kuntalaisten omaehtoinen taide- ja kulttuuriharrastustoiminta.

Kotka elää 2024 murroskautta, jota leimaavat esimerkiksi Suomen itärajan sulkeutumisen vaikutukset, väestön ikääntyminen ja muuttotappio sekä toisaalta näköpiirissä olevat isot investoinnit, elinkeinorakenteen monimuotoistuminen ja uudet suuret avaukset kuten Satama Areenan ja Xamk-ammattikorkeakoulun uuden kampuksen avautuminen Kantasatamassa.

Kotkan kaupungin kulttuuriohjelmassa 2024–2030 kokoamme yhteen näkemyksiä kotkalaisen kulttuurialan kehittämisestä. Ohjelmaan olemme kirjanneet periaatteita ja käytännön toimenpiteitä, joilla rakennamme Kotkasta yhteistuumin edelleen monipuolista ja uusiutuvaa taiteen ja kulttuurin hyvinvoinnin aluetta. Tavoitteena on tarjota yhä monimuotoisempia kulttuuripalveluja tukien näin kaupunkimme elin- ja vetovoimaa, yhteiskuntarauhaa ja kokonaisturvallisuuttakin.

Ohjelmassa kuuluu kirkkaana kuntalaisten sekä taide- ja kulttuuritoimijoiden monimuotoinen ääni. Saimme verkkokyselyihin 107 vastausta, sekä ohjelmatyön keskustelujen ja työpajojen tuloksena yhteensä 123 ehdotusta kotkalaisen kulttuuritoiminnan kehittämiseksi. Ohjelmassa on myös huomioitu nuorisovaltuuston sekä ikäihmisten, että vammaisneuvoston lausunnot.

Kulttuuriohjelma 2024–2030 on heijastus Kotkan arvoista: rohkeus, reiluus, rakkaus. Menemme rohkeasti kokeillen ja kehittämällä eteenpäin, otamme reilusti kaikki mukaan suunnittelemaan, toteuttamaan ja kokemaan – pidämme taiteen- ja kulttuurinrakkauden lippua korkealla!

Tomi Purovaara

Kulttuurijohtaja Tomi Purovaara

2. Visio – näkymme tulevaisuuteen

2030 Kotka on uusiutuva ja monimuotoinen taiteen ja kulttuurin hyvinvoinnin alue.

3. Taide ja kulttuuri meissä ja ympärillämme

Olemme taiteen ja kulttuurin ympäröiminä koko elämämme ajan, lapsuudesta ikäihmiseksi – huomaamme sitä tai emme. Kohtaamme jokaisena päivänä tätä kaikkea: visuaalisen taiteen muotoja TikTokista ja tietokonepelien grafiikasta valoja elokuvien kautta julkisen taiteen teoksiin, säveltaidetta muzakista *mitä-niitä-kaikkia-musiikin-genrejä-onkaan* -kohtaamisiin, lukemattomia tekstejä ja kirjallisuutta, arkipäivän performansseja ja kulttuuriperinnön rikasta kirjoa ihan joka paikassa.

Roolimme ovat moninaiset: olemme kaikki kulttuurin toimijoita: harrastajina, ammattilaisina, ohikulkijoina, vapaaehtoisina, uteliaina tai välinpitämättöminä yleisöinä ja asiakkaina, tuottajina, viranhaltijoina tai kulttuurin resursseista päättävinä valtuutettuina.

Kulttuuri ja taide voivat olla myös poissulkevia, niinpä kaiken toiminnan järjestämisessä on huomioitava esteettömyyden ja saavutettavuuden vaatimukset. ●

4. Kulttuurin työnjakoa – kaupunki edistäjänä ja mahdollistajana

Kulttuuriohjelma luo kokonaiskuvaa Kotkan kulttuurin ekosysteemistä: kuntalaisten eri rooleista, alan toimijoista ja niiden välisistä suhteista sekä kaupungin omasta roolista toiminnan edistäjänä, kehittäjänä ja mahdollistajana.

Kaupungin organisaatiossa kulttuuriasiat on keskitetty kulttuurin vastuualueeseen. Sen toimintaa ohjaa hyvinvointilautakunta, joka myös jakaa kulttuuriavustuksia. Vastuualue koostuu kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen, kaupunginkirjaston ja Kymenlaakson museon palveluyksiköistä. Kukin yksikkö suunnittelee ja toteuttaa omaa monipuolista toimintaansa. Vastuualueen toiminnasta vastaa kaupunginjohtajan alainen kulttuurijohtaja, jonka alaisena em. palveluyksiköiden johtajat toimivat.

Kaupunkikonsernin kulttuurilaitoksia ovat Kotkan kaupunginteatteri, Kymi Sinfonietta, Satama Areena ja Maretarium. Konsernin kulttuurilaitosten omistajaohjauksesta vastaa kaupunginhallituksen alainen omistajaohjausjaosto.

Taiteen ja kulttuurin tekijälle – niin ammattilaiselle kuin harrastajallekin – taide voi olla muun muassa itseilmaisun ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen väline, taiteen kautta todellisuudessa elämistä, lähelle ja kauas katsomista,

itsenäisyyttä ja yhteisöllisyyttä. Taide ja kulttuuri voi olla myös ammatti ja ansainnan muoto, liikeyritys, virka tai start uppi.

Kaupungin omat taidelaitokset toimivat merkittävänä ammattitoiminnan keskuksina. Kaupunki edistää tekijöiden toimintaedellytyksiä yhteistyön ja verkostojen, työtilaisuuksien, avustusten, tilojen, neuvonnan ja näkyvyyden kautta. Kuntalaisten kulttuurin omaehtoista harrastustoimintaa kaupunki tukee muun muassa tarjoamalla matalan kynnyksen tiloja (mm. konserttitalo, Nelosteatteri, Kyminsuu), ja taiteenalojen opetusta (Kotkan opisto, Kotkan seudun musiikkiopisto).

Taiteen ja kulttuurin kokijana voi saada muun muassa mielihyvää, jännitystä tai järkytystä. Taide voi avata uusia maailmoja ja näkökulmia, tuoda elämään merkityksellisyyttä ja yhteisöjä, toimia henkisenä tai fyysisenä terapiana ja hyvinvoinnin lähteenä.

Kaupunki johdattaa kuntalaisia kulttuurin kokemiseen (mm. lastenkulttuurin Kulttuuripolku-toiminta, kulttuurilaitosten yleisötyö ja alennusliput, Kaikukortti, Kulttuurikaverit).

Taide ja kulttuuri rakentavat yhteisöjä. Yhdessä tekeminen voi tuoda merkityksellisyyttä, elinvoimaa ja hyvinvointia tekijöille ja kokijoille, eri

kokoisille yhteisöille porukoista yhdistyksiin, kyläseuroista kaupunkeihin ja alueisiin. Tuloksena on kuulumisen ja osallisuuden tunnetta, vetovoimaa ja yhteiskuntarauhaa.

Kaupunki edistää eri alueilla tehtävää kulttuurityötä ja yhteistyötä, kutsuu keskusteluihin ja ajatusten vaihtoon ja koordinoi kulttuuritoiminnan yhteiskehittämistä.

Kulttuurihyvinvointitoiminta on kaikkialla! Kulttuurihyvinvoinnilla tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että kulttuuri, taiteet ja luova toiminta lisäävät hyvinvointia tai ovat yhteydessä siihen. Toisaalta kyseessä on ilmiö, jossa kulttuuri ja taide kantavat tai välittävät erilaisia hyvinvointiin liittyviä merkityksiä ja vaikutuksia. Ytimessä on ihmisen merkityksellinen toiminta taiteen ja kulttuurin parissa, mikä sisältää myös arjen kulttuurisuuden.

Kulttuuri ja sen hyvinvointia tukevat vaikutukset läpäisevät koko ihmisen elämänkaaren ja ilmenevät omassa taidesuhteessa. Taide ja kulttuuri ymmärretään osana hyvää elämänlaatua ja elinikäistä oppimista: ihminen on kulttuurin kokija ja toimija, jolla on kulttuurisia tarpeita ja oikeuksia. Näiden täyttyminen ja toteutuminen on kulttuurihyvinvointia: jokainen on jollain tavalla kulttuurinen, luova, itseään ilmaiseva ja kommunikoiva olento riippumatta iästään, voinnistaan tai elinolosuhteistaan.

Kaupunki tukee asukkaidensa hyvinvointia omilla laadukkailla ja saavutettavilla kulttuuripalveluillaan sekä tekemällä laajaa ja monipuolista yhteistyötä Kotkan lukuisten kulttuuri- ja hyvinvointialojen toimijoiden kanssa.

1. Lähde: Lilja-Viberlampi, L. & Rosenlöf, A-M. (2019): Moninäkökulmainen kulttuurihyvinvointi. Tanskanen, I. (Ed): Taide töissä: Näkökulmia taiteen opetukseen sekä taiteilijan rooliin yhteisöissä. Turun ammattikorkeakoulu.

5. Kulttuuri kaupunkistrategiassa – ja toimenpiteissä

5.1 Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan Moninaisuus on rikkautta

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Huomioimme toiminnassa eri-ikäisten ja -taustaisten sekä erityisryhmien kulttuuriset tarpeet ja mahdollisuudet.	Tehdään jatkuvaa moniammatillista, sektorit ylittävää yhteistyötä, kootaan tietoa eri väestöryhmien tarpeista ja toiveista mm. kyselyjen kautta. Varmistetaan kulttuuritilojen esteettömyys.	Kulttuurin vastuualueen yksiköt, tekniset palvelut, kaupunkisuunnittelu.	Toteutuneiden yhteistyömuotojen määrä, kyselyihin vastanneiden määrä. Esteettömiksi muutettujen kulttuuritilojen määrä.
Kutsumme eri taiteenalojen sekä eri vähemmistö- ja erityisryhmien edustajat mukaan kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen: <i>”Ei mitään meistä ilman meitä!”</i>	Perustetaan säännöllisesti kokoontuva, eri taiteenalojen sekä vähemmistö- ja erityisryhmien edustajista ja koostuva Kotkan Kulttuurifoorumi toimimaan neuvoa antavana ryhmänä kulttuuritoiminnan kehittämiseksi. Järjestetään pienryhmätapaamisia, keskusteluja, hyödynnetään yhteiskehittämistä.	Kulttuurin vastuualueen yksiköt, Kulttuurifoorumi.	Kulttuurifoorumin perustaminen. Osallistujatahojen ja kokoontumisten määrä.
Kehitämme kulttuuritoiminnan viestinnän saavutettavuutta.	Kehitetään saavutettavaa viestintää (mm. selkokielliset esitteet ja verkkosivuosiot, kieliversiot).	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kaupungin viestintäyksikkö.	Saavuttavan viestinnän määrä, tyytyväisyyskyselyjen tulokset.

Esimerkkejä yksittäisistä kehittämideoista

Hyödynnetään eri alojen koulutettujen kokemusasiantuntijoita toiminnan suunnittelussa.

Nostetaan eri kulttuurivähemmistöjen osaamista näkyviin: mm. kulttuurikatselmukset.

Tuetaan sateenkaarevien vähemmistöjen toimintaa kaupungin arvojen mukaisesti.

Edistetään eri kulttuurien vuodenvuorokierrojuhlien toteuttamista.

Liitetään verkkosivuille ohjeistusta eri tapahtumien kulusta ja niissä käyttäytymisestä.

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Edistämme eri taiteenalojen sisäistä sekä niiden välistä yhteistyötä.	Hyödynnetään Kulttuurifoorumia yhteistyön alustana, järjestetään eri ryhmien säännöllisiä tapaamisia ja yhteisiä tapahtumia, kehitetään yhteismarkkinointia.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut & yhdistykset ja yhteisöt.	Tapaamisten ja niihin osallistuneiden sekä yhteisten tapahtumien määrä.
Kehitämme kaupungin eri vastuualueiden sekä vaikuttamistoimielinten välistä kulttuuritoiminnan yhteistyötä.	Hyödynnetään HYLA-KASKO-verkosta yhteistyön suunnittelun alustana, huomioidaan vuodenkierron juhlia yhteisessä toiminnassa.	Kulttuurin vastuualue & varhaiskasvatus, opetustoimi, nuorisotoimi, hyvinvoinnin- ja työllisyyden vastuualue.	Yhteistyössä tehtyjen tilaisuuksien määrä.
Edistämme kulttuuriyhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa.	Kehitetään edelleen Kymenlaakson kuntien, oppilaitosten ja kehittäjäyrityksen välistä kulttuuriyhteistyötä mm. yhteishankkeiden kautta. Luodaan kaupungin ja hyvinvointialueen välisen kulttuuriyhteistyön rakenne. Toimitaan proaktiivisesti osana Kymenlaakson luovien alojen kehittämisverkosta.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, Kymenlaakson kunnat, hyvinvointialue, Cursor, Xamk, Ekami.	Yhteishankkeiden määrä ja niihin osallistuneiden määrä. Yhteistyörakenteen perustaminen, raportoinnin tulokset.
Edistämme yhteistyötä muiden kuntien, ministeriöiden, valtakunnallisten järjestöjen ja rahoittajien kanssa.	Haemme aktiivisesti kumppanuuksia ja hankeyhteistyötä alueen ulkopuolisten toimijoiden kanssa, panostamme omaan ja kumppanuushankkeiden varainhankintaan.	Kulttuurin vastuualueen yksiköt.	Uusien kumppanuuksien määrä.

Esimerkkejä yksittäisistä kehittämideoista

Syvennetään toimijoiden välistä yhteistyötä kuukausittaisilla aamukahvikeskusteluilla.

Edistetään vuosittaisten taiteenalakohtaisten yhteistapahtumien järjestämistä.

Järjestetään kaupungin taidekokoelman pop up-näyttelyitä eri kaupunginosissa.

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Kehitämme kulttuurin vastualueen kulttuurihyvinvointitoimintaa.	<p>Rekrytoidaan kulttuuri- ja tapahtumayksikköön kulttuurihyvinvointitoimintaan keskittyvä tuottaja.</p> <p>Toteutetaan nuorten ja nuorten aikuisten (mukaan lukien vammaiset nuoret ja nuoret aikuiset) vaikuttamismahdollisuuksia ja kulttuurisia toiveita koskeva selvitys, jonka pohjalta suunnataan toimenpiteitä.</p> <p>Järjestetään kulttuuritoimijoille alaan liittyviä koulutustilaisuuksia, ja hyödynnetään muiden kaupunkien hyviä käytäntöjä.</p>	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, nuorisotoimi, Hyvän mielen ryhmä.	<p>Tuottajan rekrytoiminen.</p> <p>Selvityksen valmistuminen.</p> <p>Koulutus- ja muiden tilaisuuksien määrä.</p>
Edistämme kulttuurihyvinvointitoiminnan yhteistyötä.	Kehitetään verkostomaista toimintamallia Hyvän mielen ryhmän ja muiden sidosryhmien kanssa mm. yhteisten hankkeiden ja varainhankinnan kautta.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, Hyvän mielen ryhmä.	Yhteisten kokoontumisten ja hankkeiden määrä, tyytyväisyyskyselyjen tulokset.
Parannamme kulttuuripalvelujen saavutettavuutta.	Tuetaan vähävaraisten, yksinäisten ja liikuntavammaisten mahdollisuuksia osallistua kulttuuritoimintoihin mm. kehittämällä edelleen Kaikukortti-, Kulttuurikaveri- ja Kulttuurilähete-toimintaa. Otetaan käyttöön hyvinvointialueen kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjotin.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue, Kymenlaakson hyvinvointialue.	Kaikukorttien käyttöaste, Kulttuurikaverien ja -lähetteiden määrä.

Esimerkkejä yksittäisistä kehittämideoista

Järjestetään kulttuuritoimintaa kaupungin eri alueilla yhteistyössä kylä- ja kaupunginosayhdistysten kanssa.

Toteutetaan kulttuuritoiminnan hanke Hyvän mielen ryhmän verkoston sekä nuorten ja nuorten aikuisten yhteistyöllä.

5.2 Edistämme lasten ja nuorten harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin osallistumista

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Kehitämme tietopohjaa lasten, nuorten ja perheiden kulttuuripalvelujen tarpeista ja toiveista.	Hyödynnetään Kulttuurifoorumin verkostoa tiedonlähteenä, toteutetaan kyselyjä ja keskustelutilaisuuksia mm. lasten, nuorten ja perheiden kanssa.	Kotkan lastenkulttuurikeskus, nuorisotoimi, nuorisovaltuusto.	Tilaisuuksien ja osallistujien määrä, tyytyväisyyskyselyjen tulokset.
Varmistamme lapsille, nuorille ja perheille (mukaan lukien vammaiset lapset ja heidän perheensä) suunnattujen kaupungin kulttuuripalvelujen riittävät resurssit.	Parannetaan Lastenkulttuurikeskus Laivurin toimintaresursseja mm. perustamalla taidekasvattajan vakanssi.	Hyvinvointilautakunta, kaupunginvaltuusto.	Taidekasvattajan vakanssin perustaminen.
Kehitämme Laivurin turvalliseksi, laadukkaaksi ja monimuotoiseksi toiminnan alustaksi.	Parannetaan kiinteistön esteettömyyttä, lisäämme yhteissuunnittelua Laivurin eri käyttäjäryhmien sekä eri vähemmistö- ja erityisryhmien kanssa, laajennetaan paikallista, alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä.	Lastenkulttuurikeskus Laivuri.	Esteettömyyden parantamisen toimet. Yhteistyökokoonantumisten määrä.
Kehitämme lapsille, nuorille ja perheille suunnattua avointa kulttuuritoimintaa.	Avataan Laivuria eri toimijatahojen omalle toiminnalle, tehdään vastualueiden välistä yhteistyötä, laajennetaan yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Lastenkulttuurikeskus Laivuri, varhaiskasvatus, opetustoimi, nuorisotoimi, seurakunta.	Laivurin tilaisuuksien, tapahtumien ja osallistujien määrä.

Esimerkkejä yksittäisistä kehittämideoista

Toteutetaan teemakuukausille jaettua lasten ja nuorten kanssa suunniteltua toimintaa.

Edistetään lasten kohtaamisia ikäihmisten kanssa kulttuurin kautta.

Kehitetään lastenkulttuurin pelillisyyttä.

5.3 Helpotamme tapahtumien ja kulttuurin tekemistä

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Kehitämme Kotkan kulttuuritoiminnan suunnitteluprosesseja.	Suunnitellaan ja otetaan käyttöön kotkalaisille kulttuuritoimijoille yhteinen, saavutettava ja avoin toiminnan ja tapahtumien verkkosuunnittelu- ja aikataulutusalusta.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut.	Suunnittelualustan toteutuminen, sen käyttäjien tyytyväisyyskyselyjen tulokset.
Kehitämme Kotkan kulttuuritoiminnasta kertovaa viestintää.	Kootaan ja julkaistaan Kotkan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumakausiesitteet (kevät–kesä, syksy–talvi).	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kaupungin viestintäyksikkö.	Esitteiden toteutuminen, painosmäärät.
Kehitämme Kotkan kulttuuritilojen toiminnallisuutta ja käyttömahdollisuuksia.	Kehitetään edelleen konserttitaloa musiikkitoimijoiden ”kotipesänä” ja Nelosteatteria matalan kynnyksen harrastustoiminnan alustana, edistetään Satama Areenan hyödyntämistä myös kuntalaistoiminnan paikkana.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, Satama Areena.	Tilojen käyttöasteet.
Avaamme uusia tiloja kuntalaisten kulttuuri- ja hyvinvointitoiminnalle, huomioiden esteettömyyden ja saavutettavuuden vaatimukset.	Luodaan Kotkan luovien ja hyvinvointialojen keskuksen toiminta- ja talousmalli, ja perustetaan Kotkansaaren vanhalle sairaalalle kulttuuri- ja hyvinvointitoimijoiden yhteinen keskus.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut.	Luovien alojen keskuksen perustaminen.

Esimerkkejä yksittäisistä kehittämideoista

Järjestetään kulttuuritoimijoiden välisiä suunnittelu- ja aikataulutuskokouksia.

Otetaan torille käyttöön kaupungin tiedotusnäyttö.

Kootaan ja julkaistaan paikallislehdessä kulttuurin tapahtumien ilmoituksia.

Avataan konserttitaloa kuorojen harjoituskäyttöön.

5.4. Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Kehitämme kaupunkikonsernin kulttuurilaitosten ja kulttuurin vastualueen toimintaa pitkäjänteisesti.	Turvataan kaupunkikonsernin kulttuurilaitosten resurssit muuttuvissa olosuhteissa, kehitetään edelleen kulttuuriavustusmuotoja mukaan lukien kaluston lainausmenettelyt ja esteettömyyden vaatimukset.	Hyvinvointilautakunta, kaupunginvaltuusto.	Kaupunginteatterin ja Kymi Sinfoniettan kaupunginavustusten määrä.
Kehitämme kaupungin omaa tapahtumatoimintaa.	Kehitetään tuotantoprosesseja ja verkostoyhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, seurataan aktiivisesti ja otetaan oppia tapahtuma-alan kehitystyöstä. Järjestetään kulttuuri- ja tapahtuma-alan koulutusta henkilöstölle ja alan toimijoille.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut.	Koulutustilaisuuksien ja osallistujien määrä.
Kehitämme kaupunginosissa ja kylillä tapahtuvaa kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa.	Käydään aktiivista vuoropuhelua yhdistysten kanssa, panostetaan yhteissuunnitteluun ja viestintäyhteistyöhön, kehitetään kohdennettujen kulttuuriavustusten mallia.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut.	Yhteistyötapaamisten ja -tapahtumien sekä osallistujien määrä.
Kehitämme kulttuurilaitosten välistä yhteistyötä.	Edistetään jatkuvaa kommunikointia ja yhteissuunnittelua mm. yhteisten sisältöteemojen kautta, kehitetään viestintäyhteistyötä.	Kulttuurin vastualueen yksiköt, konsernin kulttuurilaitokset.	Yhteistyömuotojen määrä.

Esimerkkejä yksittäisistä kehittämideoista

Otetaan käyttöön matalan kynnyksen ”toimintatonni”-avustusmuoto.

Järjestetään eri taiteenalojen sisäisten verkostojen kokoontumisia.

Valmistetaan listaus Kotkan kulttuuritiloista ja niiden käyttöehdoista.

Kotkan Meripäivien kehittämisen suuntia

Sisällytetään Meripäivät kaupunkistrategiaan merkittävänä kaikkien vastualueiden yhteisenä tapahtumana.

Varmistetaan tapahtuman riittävät tuotantoresurssit.

Päivitetään tapahtuman tuotantomalli.

Kehitetään tapahtuman saavutettavuutta, moninaisuutta, merellisyyttä ja kulttuurisisältöjä.

Edistetään yhteistyötä ja kumppanuuksia kaupallisten tapahtumajärjestäjien kanssa.

Kymenlaakson museon ja kaupunginkirjaston kehittämisen suuntia

Kymenlaakson museo

- kehitämme toimintaamme Museoviraston ja Suomen museoliiton yhteisessä museoiden vertaiskehittämisfoorumissa
- toteutamme museo-ohjelman päivittämisprosessin vuoden 2025 aikana
- painotamme tutkimuspohjaisuutta ja palveluprosessien sujuvuutta
- kehitämme kokoelmaohjelmaamme ja kokoelmien hallintaa
- suuntaamme kuvataidekokoelmaohjelman avulla taiteen saavutettavuutta ja ohjelmistoa ammattitekiäjät ja harrastajat huomioiden;
- kehitämme edelleen aluemuseotoimintaamme
- osallistumme proaktiivisesti Merikeskus Vellamon museoiden yhteistyösopimuksen päivittämiseen (Vellamo 2.0)
- huomioimme kehittämistoiminnassamme paikalliset, valtakunnalliset ja kansainväliset näkökulmat

Kirjastotoimi

- tarjoamme kaikille tasapuolisen ja helpon pääsyn tietoon ja kirjallisuuteen
- edistämme kaikkien väestöryhmien lukutaitoja ja tietoyhteiskunnan selviytymistaitoja
- vahvistamme osaltamme hyvinvointia, kotoutumista ja kaupungin pitovoimaa
- hyödynnämme yhä tehokkaammin automaatiota ja digitalisaatiota niin sisältötarjonnan kuin palvelutuotannonkin osalta
- automaation avulla vapautuvan työajan suuntaamme ihmisten kohtaamiseen
- edistämme hyvinvointia tarjoamalla yhteisöllisyyden mahdollisuuksia ja kokemuksia

Kirjaston toimenpiteitä ja jatkuvan kehittämisen kohteita näissä ovat mm.

- keräämme, käsittelemme ja hyödynnämme asiakaskäyttäytymiseen liittyvää dataa uusilla tavoilla. Valitsemme painettuja aineistoja ja lavennamme digitaalisten sisältöjen tarjontaa todellisen kysynnän tahdissa
- automatisoimme kokoelmanhoitoa ottamalla kirjastojen välistä tasapainoa ohjaavan järjestelmän käyttöön 2026 mennessä
- siirrämme lukuneuvonnan, suosittelun ja asiakkaiden omien kirjastoasioiden hoidon dialogit osittain tekoälyn hoidettaviksi 2026 mennessä
- osallistamme kuntalaisia yhä enemmän palvelujen ja tilojen suunnitteluun, kärkihankkeena Karhulan uusi kirjasto 2027
- keräämäämme dataan perustuen luovumme turhista tai vanhentuneista palveluista, työtavoista ja aineistoista

Kaupunkikonsernin kulttuurilaitosten kehittämisen suuntia

Kotkan kaupunginteatteri

Kaupunginteatterin korkeatasoisen ja monipuolisen ohjelmiston perustana ovat henkilöstön vahva taiteellinen osaaminen, yleisön tuki sekä pitkäjänteisen toiminnan mahdollistava vakaa talous. Uhkakuvana näyttäytyvät opetus- ja kulttuuriministeriön jakamiin valtionosuuksiin suunnitellut leikkaukset ja niiden mahdolliset vaikutukset kaupunginavustuksiin. Teatterin toiminnan tulevien vuosien kehittämissuuntia ovat esimerkiksi yleisötyötoiminnan laajentaminen sekä yhteistyöproduktiotoiminnan laajentaminen muiden teatterien sekä Kotkan kulttuurilaitosten kanssa.

Kymi Sinfonietta

Kymi Sinfonietta on kansainvälisesti arvostettu taidemusiikin orkesteri, jonka toiminnan ydintä ovat korkeatasoinen konserttitoiminta sekä laaja ja monipuolinen yleisötyö. Sinfonietta on Kymenlaakson alueen ainut ammattiorkesteri, ja sen toiminnasta vastaa Kotkan ja Kouvolan kaupunkien yhdessä omistama osakeyhtiö. Kymi Sinfonietta on yksi keskeisimmistä Kymenlaakson alueen kulttuuritoimijoista ja sen rooli alueen kulttuuriekosysteemissä on myös strategisesti tärkeä. Kuntien huononeva taloustilanne yhdistettynä valtionavustusten leikkauksiin uhkaa orkesterin toiminnan jatkuvuutta. Taloudellisista syistä mahdollisesti toteutettavat kaupunkien tuen leikkaukset uhkaavat lisäksi kertautua valtionavustusten henkilötyövuosien vähennyksinä.

Maretarium

Kotkan Maretarium esittelee suomalaisen vesiluonnon ilmiöitä. Keskuksen toiminta on vakiintunutta, ja se sijoittuu erinomaisesti valtakunnallisten kulttuurin vierailukohteiden vertailussa. Maretariumin monipuolinen toiminta keskittyy vahvasti kesäkuukausiin. Tärkeä osa toimintaa ovat yhteistyökumppanuuksien ja hankkeiden kautta toteutetut tutkimushankkeet. Keskuksessa toteutetaan myös vaihtuvia vesiluontoon ja meriteemoihin liittyviä kuvataiteen näyttelyjä.

Satama Areena

Satama Areena on Kotkan Kantasatamassa elokuussa 2023 avautunut monipuolinen ja muunneltava tapahtumatila. Satama Areena on oiva tapahtumapaikka erilaisille konserteille, urheilutapahtumille ja muille tilaisuuksille urheilusta musiikkiin. Satama Areenan monipuoliset tilat mahdollistavat Kotkassa ja Kymenlaaksossa isojenkin tapahtumien järjestämiseen. Satama Areenan tulevien vuosien tärkeitä kehittämissuuntia ovat muun muassa toiminnan vakiinnuttaminen, yhteistyö syksyllä 2024 Kotkan Kantasatamaan avautuvan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kanssa ja toimijoiden sekä tunnettavuuden lisääminen valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

6. Lait ohjaavat Kotkan kaupungin kulttuuritoimintaa

Kotkan kaupunginkin kulttuuritoiminnan järjestämistä ohjaavat lait kunnan kulttuuritoiminnasta, kirjastoista ja museoista.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, jonka mukaan kunnan tulee

1. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
2. luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
3. edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
4. tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen erimuotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
5. edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
6. edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
7. edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>

Laki yleisistä kirjastoista, joka linjaa yleisön kirjaston tehtäviksi:

1. tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
2. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
3. edistää lukemista ja kirjallisuutta;
4. tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
5. tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
6. edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161492>

Museolaki, joka nimeää aluevastuumuseoksi nimetyn Kymenlaakson museon tehtäviksi

1. toimia kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää museotoimintaa, toimialansa yhteistyötä sekä kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta;
2. toimia kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijana, joka antaa lausuntoja, osallistuu asiantuntijana viranomaisneuvotteluihin ja antaa neuvontaa, sekä kehittää ja edistää

kulttuuriympäristön vaalimista, toimialansa yhteistyötä sekä kulttuuriympäristötiedon digitaalista tallentamista ja saatavuutta;

3. toimia taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää toimialansa yhteistyötä sekä taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190314>

Laki esittävän taiteen (teatteri-, sirkus- ja tanssitaide, musiikki) edistää

1. korkeatasoista ja ammattimaista esittävää taidetta;
 2. väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen;
 3. hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
- Esittävän taiteen toimintayksiköiden käyttökustannuksiin myönnettävän valtionosuuden tavoitteena on taiteellisista lähtökohdista edistää esittävän taiteen monimuotoisuutta ja kulttuurista moninaisuutta sekä esittävän taiteen palvelujen valtakunnallista ja alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta eri väestöryhmille.

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2020/20201082>

7. Miten kulttuuriohjelmaa tehtiin?

Kotkan kulttuuriohjelma 2030 on koottu keväällä 2024 käytyjen taiteenalakohtaisista työpajoista, kuntalaiskeskusteluista, verkkokyselyistä, selvityshenkilö Riikka Luostarisen haastatteluista ja kyselyistä, kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen yksikön sisäisistä koulutuspäivistä saatujen tietojen ja ideoiden pohjalta sekä vuoropuhelulla ikäihmisten- ja vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa.

Liite: Selvitys Kotkan kulttuurista ja kulttuurihyvinvoinnista
(Riikka Luostarinen, 2024)

Taiteenalakohtaiset työpajat (2024):

- 11.3. Esittävä taide
- 13.3. Kirjallisuus
- 18.3. Visuaaliset taiteet
- 27.3. Lastenkulttuuri
- 2.4. Musiikki
- 10.4. Elokuva- ja valokuva
- 24.4. Moninaisuus

Kuntalaiskeskustelut

- 3.4. Kotkan pääkirjasto
- 4.4. Karhulan kirjasto
- 8.4. Karhuvuoren kirjasto

Kyselyt

- 1.–20.4. Kuntalaiskysely verkossa ja paperilomakkeilla, 80 vastausta
- 1.–20.4. Taidetoimijakysely verkossa, 27 vastausta

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen yksikön henkilöstön koulutukset

- 31.1. Kulttuurihyvinvointi
- 28.2. Moninaisuus

Reilu, rohkea ja rakas

MERIKAUPUNKI KOTKA